

42. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 1. December 1911.

Resultater af Dyrkningsforsøg med Blandsæd til Modenhed.

Disse Forsøg falder i to Afsnit:

A. Forsøg med Blandinger af Korn og Bælgsæd sammenlignet med de enkelte Arter i Renbestand 1899—1908.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Lyngby, Tystofte, Askov og Vester Hassing, de to sidstnævnte Steder baade paa lermuldet og sandmuldet Jord. Formaalet har været at sammenligne Udbyttet af Havre, 2rd Byg, Glænø-Ært, Fodervikke og Hestebønne, dels saaet enkeltvis og dels i Blanding. I de første Aar blev tidlig Snedinge-Ært ogsaa anvendt. Men den viste sig mindre anvendelig i Blanding, idet den modnedes for tidligt i Forhold til Byg og Havre, hvorfor den udgik af Forsøgene. Forfrugt og Gødskning har været noget vekslende. I de første 5 Aar blev der som Regel ikke gødet til Forsøgsafgrøderne, hvilket derimod var Tilfældet i de sidste 5 Aar.

Resultaterne af Forsøgene viser, at der paa de gode Kornjorder ved Lyngby og Tystofte samt paa Vester Hassing Lermark er opnaaet samme, eller lidt større, Udbytte af Kornarterne, navnlig Havren, i Renbestand, som naar de har været saaede i Blanding med Bælgsæd. Havren har ved disse Stationer gennemsnitlig givet 31 Ctn. og de 3 prøvede Blandinger 30 Ctn. Kærne pr. Td. Ld. Paa den lidt lette og kolde, lermuldede Jord ved Askov har Blandingerne af Korn, Ærter og Vikker givet størst Udbytte, 29 Ctn. mod 27 Ctn. Kærne pr. Td. Ld. af Havren. Paa Sandjorderne ved Askov og Vester Hassing har Ærterne i Renbestand og derefter Blandingerne af Korn og Bælgsæd været de mest ydende, idet Udbyttet har været henholdsvis 20 og 17 Ctn. Kærne pr. Td. Ld., medens Havren kun har givet 14 Ctn.

Forsøgene tyder paa, at man paa de gode lermuldede Jorder, hvor der kan avles Korn til Salg, med størst Fordel kan dyrke Kornarterne i Renbestand. Men gælder det om at avle Korn til Foderbrug, vil det, saavel paa de gode som paa de lettere Jorder, være fordelagtigst at saa en Blanding af Korn og Bælgsæd, og efter disse Forsøg vil det kunne anbefales at benytte en Udsæd af 100 Pd. Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært og 25 Pd. Fodervikke pr. Td. Ld., vekslende med lidt større Mængde Bælgsæd paa den lette og lidt mindre paa den gode Jord.

Beregnes Kvælstofindholdet i de forskellige Afgrøder efter almindelige Gennemsnitstal, finder man, at der overalt er høstet mere kvælstofholdigt Stof (Æggehvide) i Ærteafgrøderne og Blandingerne end i Kornafgrøderne i Renbestand. Særlig paa Sandjorderne ved Askov og Vester Hassing har Æggehvide-Udbyttet været forholdsvis stort, i Ærteafgrøderne endog 2 à 3 Gange saa stort som i den rene Havre. Men selv ved Tystofte, hvor Havren har givet mere Kærne end Bælgsædsblandingerne, er avlet 10.4 Pd. Kvælstof, svarende til 65 Pd. Æggehvidestof, mere pr. Td. Ld. i Blandingerne end i Havren. Paa Askov Lermark er avlet 38.8 Pd. Kvælstof, svarende til 243 Pd. Æggehvidestof, mere i Bælgsædsblandingerne end i Havren.

B. Forsøg med forskellige Blandinger af Byg og Havre 1899—1903.

Disse Forsøg er udførte ved Lyngby og Tystofte samt paa Askov Lermark og Vester Hassing Sandmark med passende Mængder Gødning til Forfrugt og Forsøgsafgrøde. Der har været udsaaet 5 forskellige Blandinger af 2rd. Byg og Havre samt Byg og Havre i Renbestand. Udsæden har i de fleste Tilfælde været Prentice-Byg og Dansk Havre.

Ved Lyngby og Tystofte har Byg eller Blandingen med den største Mængde Byg i 4 af 5 Aar givet størst Udbytte. Paa Askov Lermark og Vester Hassing Sandmark har Havre eller Blandingen med den største Mængde Havre givet mest, ved Askov i 4 af 5 Aar, ved Vester Hassing i alle Aar.

Da der ikke synes at kunne opnaas højere Udbytte ved at saa de to Kornarter i Blanding, maa det navnlig af Hensyn til at modvirke Plantesygdomme anbefales at saa dem i Renbestand.

Udferlig Beretning om Forsøgene findes i 18. Bind af Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, der kan bestilles gennem enhver Boghandel for 4 Kr. pr. Bind (ca. 800 Sider). Særtrykt af Beretningen kan faas i Boghandelen til en Pris af 65 Øre

Bilag til 42. Meddelelse.

Resultater af Forsøg med Blandinger af Korn og Bælg-sæd til Modenhed.

Tabel I. Udbytte i Centner pr. Td. Ld. samt Kærneudbyttets procentiske Sæmmensætning.

Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Tystofte 1899-1908.				Vester Hassing 1900-1903.							
		Centner		pCt.		Lermarken				Sandmarken			
		Kærne	Halm	Korn	Bælg-sæd	Kærne	Halm	Korn	Bælg-sæd	Kærne	Halm	Korn	Bælg-sæd
1	200 Pd. 2rd. Byg.....	33	41			28	37			14	19		
2	200 Pd. Havre.....	36	49			31	40			16	22		
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	37	48			30	40			15	19		
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæne-Ært, 15 Pd. Vikker.....	36	50	93	7	30	40	86	14	16	24	81	19
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæne-Ært, 25 Pd. Vikker.....	36	51	86	14	29	43	77	23	17	27	73	27
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæne-Ært, 30 Pd. Vikker.....	34	49	79	21	29	42	67	33	17	28	64	36
7	300 Pd. Glæne-Ært.....	25	43	Ærter	Heste-bønn.	27	46	Ærter	Heste-bønn.	21	35	Ærter	Heste-bønn.
8	300 Pd. Hestebønner.....	26	37			16	29			10	19		
9	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæne-Ært	28	42	49	51	23	42	79	21	19	33	86	14
10	250 Pd. — 50 Pd. — —	28	42	42	58	24	44	67	33	16	31	78	22
11	275 Pd. — 25 Pd. — —	26	40	28	72	23	41	57	43	13	27	62	38
		Lyngby 1899-1908.				Askov 1899-1908.							
		Centner		pCt.		Lermarken				Sandmarken			
		Kærne	Halm	Korn	Bælg-sæd	Kærne	Halm	Korn	Bælg-sæd	Kærne	Halm	Korn	Bælg-sæd
1	200 Pd. 2rd. Byg.....	26	37			25	34			13	18		
2	200 Pd. Havre.....	26	42	Korn	Bælg-sæd	27	41	Korn	Bælg-sæd	13	19	Korn	Bælg-sæd
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	26	44			27	40			14	20		
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæne-Ært, 15 Pd. Vikker.....	26	43	83	17	30	46	74	26	17	24	73	27
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæne-Ært, 25 Pd. Vikker.....	25	45	72	28	29	45	60	40	17	25	62	38
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæne-Ært, 30 Pd. Vikker.....	23	45	59	41	29	47	48	52	18	27	53	47
7	300 Pd. Glæne-Ært.....	20	36	Ærter	Heste-bønn.	25	42	Ærter	Heste-bønn.	19	28	Ærter	Heste-bønn.
8	300 Pd. Hestebønner.....	20	35			26	41			12	16		
9	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæne-Ært	22	38	56	44	28	45	64	36	16	23	77	23
10	250 Pd. — 50 Pd. — —	22	37	43	57	28	43	53	47	15	22	64	36
11	275 Pd. — 25 Pd. — —	21	37	36	64	27	41	40	60	—	—	—	—

Tabel II. Æggehvide-Udbytte i Pd. pr. Td. Ld.

Beregnet efter Kvælstofindholdet (multipliseret med 6.95) ifølge almindelig Gennemsnitsanalyse.

	Tystofte		Lyngby		Askov Lermark		V. Hassing Lermark		Askov Sandmark		V. Hassing Sandmark	
	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
I Havre.....	436	171	312	145	318	144	370	142	159	68	186	76
- Glæne-Ært.....	551	278	436	235	568	276	602	302	428	184	459	223
- Blanding Nr. 5.....	471	201	374	208	481	223	417	190	274	123	258	121

Resultater af Forsøg med forskellige Blandinger af 2rd. Byg og Dansk Havre.

Tabel III. Udbytte i Centner pr. Td. Ld.

Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Tystofte 1899-1903		Lyngby 1899-1903		Askov Lerm. 1899-1903		V. Hassing Sandm. 1901-1903	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
1	200 Pd. Havre.....	32	46	22	37	27	45	19	30
2	175 Pd. — 25 Pd. Byg.....	32	47	23	38	27	45	19	30
3	150 Pd. — 50 Pd. —.....	33	47	23	38	26	44	18	28
4	125 Pd. — 75 Pd. —.....	33	47	23	37	26	45	18	28
5	100 Pd. — 100 Pd. —.....	34	46	23	37	25	45	18	27
6	75 Pd. — 125 Pd. —.....	34	46	23	37	24	44	17	27
7	200 Pd. —.....	33	43	23	35	23	42	16	—